

UJ CIMBORA

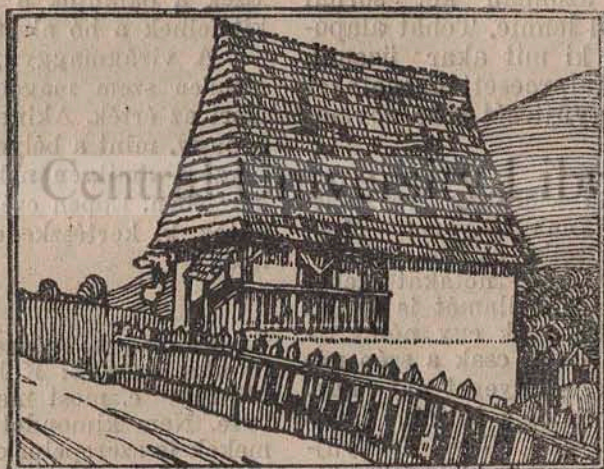
Az Uj Cimborá Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

Régi ház

Valahol egy régi ház,
Benne nyugalom tanyáz.
Csupa emlék minden zug,
Viszálynak szele ott nem zug.

Egy öreg pár, aki lakja,
Emlékeit gyűjti, rakja.
Kettecskén ők egyre várnak,
Tán ma... holnap, tán vasárnap.

Hazajön a fiu, lány,
Hazajön az, valahány.
Öreg házban, öreg pár,
Napról-napra egyre vár.

László Marcella.

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

Mael Ferenc: ARANY-EGYSZEREJY

Nyolcszor egy, az nyole barátom,
Ne ácsorogj az utcákon.

*

Kilencszer egy kilenc éppen,
Viseld magad mindig szépen.

*

Nagyon kedves rovat volt tavaly a karácsonyi számban: „Ki, mit üzen az Új Cimborának“, az idén újra meg fogjuk kérdezni a karácsonyi számban, hogy ki mit üzen az Új Cimborának, annyi változtatással, hogy most nemcsak a nagyok, de a kis cimborák is üzenhetnek. Az üzenetnek azonban két sornál hosszabbnak nem szabad lennie. Tehát alaposan meg kell gondolni, ki mit akar üzeni. Csak az ügyes, tömör, talpraesett üzeneteket közöljük. Az üzenetek gyűjtését már novemberben megkezdjük.

* * *

Több kis cimborának küldtünk rajzfüzetet, nótás füzetet, a fiuknak bélyeget. Megkaptátok-e? A kis rajzfüzetbe akármit rajzolhattok. A nótás füzetbe csak nótákat lehet írni, olyanokat, amiknek a dallamát is tudjátok. Egy oldalra lehetőleg csak egy nótát írjatok s nem mindenféle nótát, csak a szép nótákat, dalokat írjátok be. Bélyeget aki kap, bélyeggyűjtés végett kapja. Ha látjuk, hogy komolyan foglalkozik az illető a gyűjtéssel és arra érdemet szerez — máskor is küldünk neki.

*

Itt említjük meg, hogy igyekezzetek kis cimborák az előfizetési díjak kifizetésével, mert karácsonyra csak annak szerzünk meglepetést, akinek az előfizetése december 31-ig rendben lesz.

*

Nemrégén kérdezte tőlünk egyik kis satumarei cimboránk, hogy ki volt Hány János. Ahelyett, hogy erre a kérdésre felelnénk, le fogjuk közelesen hozni Garay János: „Hány János“ című költeményét, ebből megtudja ez a kis kíváncsiskodó, de a többi kis cimborák is, ki volt Hány János.

A zaláu-zilahi kis cimborák nagy lázzal készülődnek a Mikulás estére. A Mesemondó királykisasszony c. szindarabot fogják lejátszani a többi felnőtt szereplővel együtt. Biztosra vesszük, hogy épp úgy megállják majd a helyüket, mint a satu-marei kis cimborák.

KERTÉSZKEDJÜNK KIS CIMBORÁK.

Kis kertészeink most pihennek a nyári őszi munka után. Most már különösebb dolog nincs a virágos kertben, akik kaptak nefelejts magvakat, azok az azóta szépen kifejlődött nefelejts palántákat most a frissen felporhanyított földbe elültetik. Sűrűn nem szabad ültetni. Ezek a palántok a legkeményebb hidegben is kitelelnek a hó alatt.

A virágmaggyűjtés még mindig folyik. Minden szem magocskát meg kell becsülni, mert az érték. Akinek fölöslege van valamiből, éppúgy, mint a bélyeggyűjtők, csereberél olyan magért, amilyen neki nem volt az idén a kis kertjében. Eppen ezért is szeretnénk, ha megírnátok, ki kertészkedett sikeresen az idén közületek?

—

Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk munkatrásának: Kolozsváry Józsefnek „Jön a Mikulás“ c. most megjelenő szindarabos könyvére. Nem kimondott gyermekdarab, de gyermekek is szerepelnek benne. Ára 20 lei és 5 lei portóköltés. Megrendelhető a szerzőnél Bára, p. u. Magherani, jud. Mures.

* * *

„Székelységek“ cím alatt jelent meg Suba Dánielnek, a tehetséges, fiatal székely festőnek egy linoleum metszetekből álló albuma, csupa székely dolgokat tartalmaz. Az album ára 100 lei, megrendelhető Suba Dániel festő címen, Vulcan, jud. Hunedoara.

* * *

Mindvégig lekötő, érdekes meséket tartalmaz dr. Diénes Jenő „Magduska mesekönyve.“ Ára 40 lei és 8 lei portó. Megrendelhető kiadóhivatalunknál is.

*

Kézbe se foghatod, tüzre se rakhatod, pedig fa a neve. Mi az?

Kiss Menyhért

A közelmúltban, október 14-én meghalt Budapesten dr. Kiss Menyhért. A régi erdélyi irodalmat építő emberek közül való volt. Itt született Erdélyben Nyárádköszvényesen 1880-ban. Főiskolai tanulmányait Clujon végezte s ebben az időben már megnyilatkozott benne a költői tehetség. Szép meleg hangú verseit és elbeszéléseit szépirodalmi folyóiratokban olvashatjuk. Ebben az időben egy napilap munkatársa is. Nagyon szeretete szülőföldjét Erdélyt úgy, hogy később, miután politikai karrierje elszólítja innen, a főváros zsongítóan zajos és változatos téréte sem tudja érzéseit Erdély szeretetétől elvonnia megmaradt szülőföldjét határtalanul szerető erdélyinek. Írt költeményeket, elbeszéléseket, írásai mintegy 20 kötetre tehető.

Az alábbi költeményét 1916-ban, a nagy világháború utolsó leghéveszebb költeményei közül való ez a verse.

Pongrácz Ilona.

FERIKE.

Vémpárás, ködös, őszi reggelen
Az Avalán meghaltak negyvenen.
Hajrás, vadrohamban rontottak elő,
Piros fegyvertűz a sziklatető.
Nevetve kusztak fel a vadsziklára,
Fenn két gépfegyver mind-mind lekaszált.
Nem sajog jajszó, csak szemük ragyog,
Büszkén haltak meg. Hiszen magyarok,
Mégis... a légen át hang hasít —
Káprázat, álom? Hivnak valakit?
Így hang riad át, forrón, melegen,
Mint havasi kürt kéklő hegyeken,
Ahogy lótt szarvas hívja a családját,
Sirón, szagatva, hivatón száll át
Így gyermeknév, becézón, szeliden,
Könny csillan föl a bakák szemiben,
Hang, mely esd, hiv, eped, hogy jer ide:
„Ferike, Ferike, Ferike! . . .

Kitől jön, hét nagy sebből vérezik,
Most éli végső bucsu — perceit,
De tündér a láz, mindig jót akar,
Szólt: „Menj haza, te drága, szép magyar!”
S áthuzta szemén esodás fátyolát,

S ő otthon járt, a sárga rozson át,
Mint a múltakban, még emléke él,
Mikor is rádült a sarjus szekér
S kiáltozott: „Segítség emberek!”
S ott vergődött halálos fájdalomban,
Hideg leli, a szíve lassan dobban,
De jött akkor, s kihuzta a — gyerek.
Öklömnyi volt, de addig küzködött,
Amíg kicipelte a kölyök.

Most is ott áll... a vackorfák alatt.
A körtefából kis ostort farag,
Siess, te betyár! az apád, az apád,
Most vivja érted az Avalát,
Hogy álmod nyugtód, falatod legyen,
Azért vivódik a halál-hegyen.
Hol bolyongsz! Mért vagy olyan messzire?
Ferike! Ferike! Ferike!

... S azon a rémes, szörnyű hajnalon,
Otthon kocogtak az ablakon,
Kutya vonított, jajgatott a szél,
S denevérszárnyán suhogott az éj!
Mi lehetett, rossz álom, vagy kísértet?
Az ifju asszony síkoltva felébredt.
Kökényszeme könny, zilált haja ében,
A legkisebb sir az ölében,
Ferike is felréttent, hogy mi van?
„Imádkozzunk, az apádért, fiam,
Miatyánk, ki vagy a mennyekben”, —
begik . . .

Ó felért már a kéklő egekig.
Még azon is túl, hól az Ur ragyog,
S jelentette: „Uram, hát itt vagyok!
Becsülettel küzdöttem, míg leheltem,
Szíven szurtak, vedd véresen a lelkem!
„Jól van, fiam! és mi légyen jutalmad?
Lent ugyem kaptál.” — A hónapd hosszan
hallgat.
„Atyám! — szól végre a menny ablakán,
Hadd lássam, nőtt e, nőtt e szép hazám . . .
Piros vérünk nem omlott e hiába?
Pirosabb lett e ott a föld virága.
Engedd, hogy nézzek a Maros mentire,
Hogy nőtt e, nőtt e otthon Ferike?

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen

IRTA: TELEKY DEZSŐ

6

Azzal mindketten beugrottak a gép kocsijába. Egy rézgomb megnyomására megindult a pöfögés, lendült a kormánykerék...

A pilóta és az őr megbabonázva, bámulva megállottak. Egy tapodtat sem tudtak lépni... Valóban két hatalmas medve... No ilyet!... Csak nézték... nézték szájtátva... Rövid gurulás után a repülőgép a levegőbe lendült.

Az udvaron ögyelgő munkásoknak, az őrnek és a pilótának csak akkor jött meg a bátorsága, mikor a gép már jó magasan szárnyalt.

— Hej, hogy a kutyák egyék ki!

— Álljatok meg! Tolvajok!

— Ne hagyjuk! Utánuk kell lőni!

— Hamar egy puskát, gépfegyvert, vagy ágyut, hogy a tolvajokat lelőjjük!

Az őrnél volt puska, célba is vette őket. De csak nem ment el az esze, hogy a gonosz szellemekre lövöldözzék. Szentül hitte, hogy azok a gézengúzok a Sátánnak medvebőrbe bujtatott magzatai.

A bátrabbak a levegőbe hadonáztak s fenyegetőztek a repülők után.

Barnabásnak szörnyen tetszett ez a komédia. Zsebkendőjével integetve kiáltotta le: De ordíts olyad erősed, bert elhasad, abi kicsi torokod van.

— Elő a röpcédulákkal, amelyeket tegnap az utolsó órában körmöltem össze! — parancsolta Talpas Barnabásnak. Dobj le nagyszerű kiáltványaimat, hadd olvassa a világ! Aztán mire levelemet azok ott lenn végigböngészik, mi már jól tul leszünk a határon.

Barnabás a Talpas tarisznyájából hirtelen előkotorászta a röpcédulákat, gyorsan egymásután leeregette azokat a földre, ahol csak ugy kapkodtak utánok.

A kiáltvány szövege így szólt: Brasov re-

pülőteréről az északi szélesség 45 fok 68 perc és Greenwich-délkör 23 fok és 18 perc alatt repülőgéppel megindultam Barnabás barátommal együtt Európa legmagasabb pontja felé, a Jegestenger vidékére. Keblünket a tudomány-szomjuság, a nemes kíváncsiság tudásvágya éleszti. Tanulmányozni akarjuk rokonainknak, a jegesmedvéknek életkörülményeit és különböző szokásait. Száz kilométeres sebességgel haladva, harminckét óra alatt a Spitzbergákra érünk, mely szigetesoport tudvalevően Norvégiától északra van. E szigeten a jegesmedvék uralkodnak, akik ezt az óriási területet évezredek óta birtokolják. Föl tehát a 3200 kilométeres utra. Elszántan előre! Erdély egységes mackói és ti különböző emberfajták a viszontlátásra. Hip, hip, hurrá!

Talpas, amig jobb mellsőlábával a kormányt fogta, a másik mancsával leszijazta magát az üléshez. Ez a biztonsági óvintézkedés minden modern repülőgépen könnyen történik, amennyiben önműködő kapcsolással jár. Barnabás mindenben követte társának jó példáját. Azután mindketten fejükre huzták repülőmaszkjukat, amelyet magukkal hoztak az utra.

A gép zúgó zakatolása olyan erős volt, hogy a rendes beszédet még közvetlen közelből sem lehetett hallani.

De kéznél volt a szócső, ott fityegett a kormány fölött. Talpas a szájához emelte.

— Holnap reggel kilenc óra körül már Finnországba érünk, az Ezertó-országába! — hangoztatta a szócsőbe, hogy Barnabás is tudja meg a tudnivalót. — A derék, becsületes finnek — trombitálta tovább — a magyarok rokonai. Ennek következtében a finn medvék is rokonságot tartanak a magyar

mackókkal. Tehát majd visszajövet őket is meglátogatjuk.

— Helyes a beszéd! — bögte jóváagyóan Barnabás.

Már kétezer méter magasságban repültek. A sik Barcaságot a székelyföldi hegyek váltották fel. Jobbra huzódtak a Kárpátok sötétlék gerincei, melyek lassanként lilásveres színt öltének, amint a nap lenyugodni tér.

Most a szócsövet Barnabás kapta a száájához s alig érthető náthás hangon mondta:

— Atkozott hideg vad itt född. Jobb lett volna, ha bég egy-két hétig tovább aludtunk volna ottahod, a bi kedves téli álbunkat.

Talpas mérgesen kikapta mancsából a szócsövet:

— Téli álomról ne merj többet beszélni! Nem szégyenled magad? Három hónapon keresztül eleget aludhattál. Aztán fázásról se beszélj! A hideget meg kell szoknunk. Ha már most fázol, mit csinálsz a Spitzbengákon?

— Csonttá fagyok. Jégcsap lesz belőleb! — mormogta Barnabás és fejét lecsüggesztve kétségbeesetten bámult maga elé.

Február elején korán kezd sötétedni. Az éjszaka tündére fekete leplevel lassanként beárnyékolta a földet. Talpas felgyújtotta a villanylámpákat.

A két mackó a villanykörte világánál egymásra bámult. Bundájukra kiült a fehér zuzmára, deres volt még a fejük bubja is. Már úgy tüntek föl, mintha valóságos jegesmedvék volnának.

Talpas ennek láttára jóízűen felkacagott. Barnabás sértődötten morgott valamit. Boszszantotta őt bajtársának érthetetlen jókedve.

A motor szabályosan berreg, Talpas éles szeme és füle folyton résen áll. A kormánykereket szilárdan tartja és mereven nézi a sebesség- és magasságmérőt.

Barnabás fázott, duzzogott és álmos volt. Végtére szép csendesen elaludt...

Talpas kiszámította, hogy nincsenek már messze a Felső-Kárpátoktól, ezért a géppel háromezer méter magasságra szállott fel, hogy a hegyóriások valamelyik csucsába bele ne ütközzenek.

A hideg ebben a magasságban nem volt olyan éles, mint az alsó légrétegekben, ahol

a fagyos ellenszél megállás nélkül garázdálkodott. A hosszú, sötét éjszakában itt-ott egy-egy kivilágított város fénye villogott fel a magasba. Egyébként koromfekete volt minden.

Mire megvirradt, a gépmadár már Lengyelország sik földje fölött repült. Most még hó volt mindenütt... A hajnal pirja rózsaszínre festette a havas tereket, melyeken fenyő és nyírfaerdők, majd széles falvak sötét foltjai váltakoztak.

A gép ismét leszállt ezer méter magasságra, ahol ismét a szél hatalmába került. Szél urfi belefütyült volna nemesak Talpas uram, de Barnabás ökgyelme jobb fülébe is, ha nem fődte volna fejüket a védősisak. Barnabás azonban nem hallja a fütyülést. Álmában ő fütyül a szélnek. Még mindig jól alszik... s nagyokat esámesog... A vadvirágos erdőben egy faoduból éppen most szürösöli ki a vastag, édes mézet...

Mégis csak élvezetes dolog az alvás.

De az ébredés nagyon kellemetlen, mert arra riadt fel, hogy Talpas ordított bele a fülébe:

— Vigyázz! Szélvihar! Orkán! Elkészülhetünk a legrosszabra!

— Hagyj dekem békét! — ordította vissza az álmából felzavart Barnabás. — Ugy seb érteb, biket bondasz!

(Folytatjuk.)

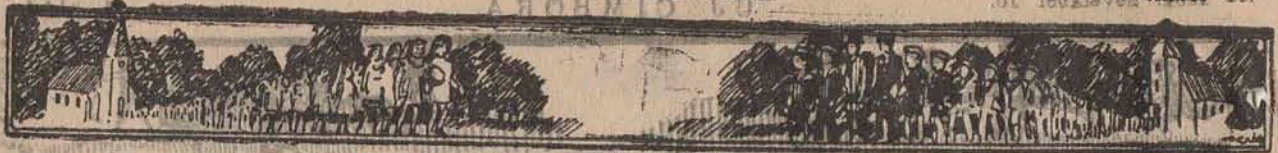
A BORBÉLY ÉS A MAHARADZSA

I.

Harun, a nagy maharadzsa a borbélyhoz méne, Megváltozott a világ, hát nyiratkozni kéne.

— No te fickó, szedd össze a borbélytudományod. Leüttetem a fejed, ha nyakamat elváged.

OSEVEGÉS TUDÓKA FERKÓVAL ŐSRÉGI EMLÉKEKRŐL.

Édesapám, Tónival, a barátommal azon vitatkoztunk, hogy megmaradnak-e az emberi csontok a földben évszázadok után? Tóni azt állítja, hogy ő hallott olyasmit, hogy ezeréves emberi csontokat is őriznek múzeumokban.

— Tóni barátod jól hallotta, Ferkó fiam. Mert valóban találtak már sokszázéves, sőt még régebbi embercsontokra. Az újságok mindig innak az ilyen ritka, ősrégi leletekről. Itt ír a Kolozsvári Estilap is egy ilyen hírről olvassuk csak: „Londoni híradás szerint az Alan Rowe-féle tudományos expedíció a palesztinai Gézer környékén folytatott ásások során négyezer éves sírokat fedezett fel, igen nagy történelmi értékű ékszerekkel és műtárgyakkal. A tárgyak között vannak Aszarot pogány istennő szokbrának a feje, továbbá egy agából faragott macska dísz-tárgyak, ékszerek és még sok más értékes dolog. Ezek a darabok a Krisztus születése előtti második évezredből származnak.“

Tudnod kell Ferkó fiam, hogy Gézer városa a gazdag, tejjel-mézzel folyó Kanaánnak volt egyik városa. Kanaánról pedig már a vallásban is tanultál, tehát nem ismeretlen ez a név előtted. Nos, a történelem szerint Gézer városát az egyiptomiak elfoglalták, sok időn keresztül uralták. Innen magyarázható, hogy a régi zsidóország területén egyiptomi leletekre bukkan-tak. Salamon király uralkodása alatt került vissza a város a zsidók tulajdonába, mint a fáraó egyik lányának a hozományára.

— Milyen érdekesek lehetnek édesapám ezek az ősrégi leletek és emlékek. Azt lehetne gondolni, hogy az embereknek már akkor is volt izlésük s bizonyos mesterségben jártaságuk.

— Ezt jól mondod, Ferkó fiam. Sőt, voltak olyan foglalkozási ágak, mesterségek, amelyekben ma sem tudják őket tulszárnyalni. Vannak nemzetek, népfajok, melyeknek műveltsége, kulturája mesze földrészekre kisugárzott, de szinte nyomtalanul eltűntek a földszínéről. Elpusztította, elsöpörte őket az örökös háboruszkodás. Ugy, hogy csak az ása-

tások nyomán napvilágra kerülő leletekből következtetnek ezeknek a népeknek elpusztult népfajoknak sokezeréves kulturájára.

— De szeretnék én ilyen régi emlékeket látni, édes apám. Hol lehetne ezeket találni? — A múzeumban. Ott őrzik az ásások nyomán napfényre került régi leleteket. No — a jövő héten ugyis dolgom lesz Oradeán — elviszlek Ferkó fiam, Ott aztán megnézzük a híres oradeai múzeumot. Ott láthatsz majd sok érdekes dolgot.

A legközelebbi számunkban (addigra csak visszajön Ferkó barátunk édes apjával) aztán leközeljünk, mi mindent is látott Tudóka Ferkó a múzeumban.

L. M.

— Oh nagyhirű maharadzsa, néped szemefénye, Csupa féltés, aggodalom hü szolgádnak lénye. De mivel még sörényedben nem járj fésű, szappan, Ha megmosom alaposan, nem lesz semmi abban. Be is nyomja a vendéget mindjárt első izbe, Prúszköllhet a maharadzsa a nagy dézsa vízbe.

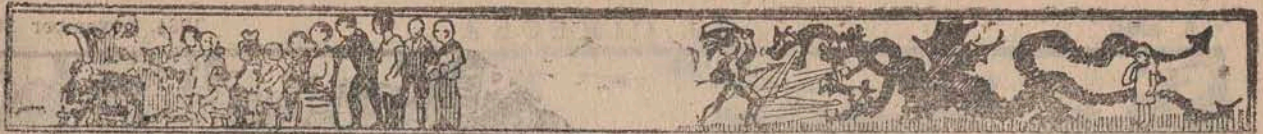
MIT DALOLSZ TE KIS MADÁR...?

Mit dalolsz, te kis madár
A virágos ágon?
A jó Istent dicsérem,
Kedves kis barátom.

Oh, taníts meg engem is,
Erdő madárkája,
Kérd meg csak a szivedet,
Megtanít ez rája.

Pósa Lajostól.

ANNUSKA ÁLMA

Irtta: F. Vadnay Hermin.

— Virágtündér (körülnéz): Piroska tündér!

— Piroska (előlép): Itt vagyok. (Bókol.)

— Virágtündér: Te az égő piros rózsát fogod ápolni. Vigyázz szívmái báronyára, erős illatára.

— Piroska (örömben tapsol): Oh, de boldog vagyok, hogy ebben a szép munkában osztozhatom veled.

— Virágtündér: Rózsika tündér!

— Rózsika (előlép, bókol): Várom panyasodát.

— Virágtündér: Kis testvérem, te a halvány rózsaszínű rózsza gondozója leszel. Nagyon érzékeny a színe, meg a szirmai is. Vigyázz, hideg szél ne bántsa.

— Rózsika: De mennyire fogok vigyázni. (Visszaül.)

— Virágtündér: Hófehérke tündér!

Hófehérke (jelentkezik): Rendelkezzél velem.

— Virágtündér: Hófehérke, terád a tiszta fehér rózsát bízom. Olyan maradjon, mint a frissen hullott hó; olyan szép legyen mindig, mint te.

— Hófehérke: Oh, hogy fogom szeretni az én rózsáimat!

— Virágtündér: Hajnalka tündér!

— Hajnalka (előáll): Mi lesz az én kötelességem?

— Virágtündér: A halóványsárga tea-rózsát bízom rád. Érzékeny, kényes virágó nemes és érdemes. Csak nagyon finomlelkű emberek tudják szépségét méltatni. Jól viseld gondját.

— Hajnalka: Meglátod, megleszel velem elégedve. (El.)

— Virágtündér: Bazsa tündér!

— Babarózsa (előlép): Jut hát nekem is virág?

— Virágtündér: Bizony! Falusi kertekben, piros püskösd napján egy dusszimu rózsza nyilik ki hirtelen, szinte máról-holnapra. Azt szeretik a föld dolgozó leányai. Vigyázz, szaporodjék virágjuk, hogy minden legény

(Az Új Cimbora 30-ik számában irtunk Balyányos várról. Ime a régi vármak már csak a romjai láthatók.)

(Mindenki belép a tüzébe a táncolnak.)

kalapját bazsarózsa diszitse.

— Bazsarózsa: Boldog vagyok, hogy a nép leányainak örömet szerezhettek. (Visszaül helyére.)

— Virágtündér (szétnéz): A munka ki van osztva.

— Tündérkirály: Páncoljatok hát, gyermekeim!

(Tündérek füzérbe állnak, csak egy pöttyönyi kis tündér áll az egyik sarokban.)

— Tündérkirálynő: Hát te kis esőppség, miért szomorkodsz ott magadban?

— Csöppség (előbbre jön, meghajol): Tündéranyám, engem nagyon bánt, hogy semmi munkát nem kaptam. Minden testvérem jutott egy-egy rózsza, csak éppen énnekem nem.

— Tündérkirálynő: Oh, te Csöppség, hát mit csináljunk már most veled?

— Csöppség (átöleli anyja derekát s ölébe hajtja fejét): Tündéranyám, te oly hatalmas vagy. Teremtés az én kedvemért még egy

rózsát, akármilyen icsi-picit, csak az enyém legyen. Ne éljek tétlenül, mikor minden testvérem dolgozik.

— Virágtündér: Tégy kedvére, jó királynőm!

— Tündérkirálynő: Jól van hát. Legyen tied a babarózsa; kicsi, pirispozsgás arcu, mint te. Kuszon fel kerítésekre, mint te most az én ölemben. Simulj napsütött falakra, kukucska! A kis kocsik ablakokon s legyen rózsád a kis györmek kedvence, amint te itt mindnyájunk öröme vagy. (Megsimogatja és babarózsa-szorot tesz a fejére.)

— Csöppség: Köszönöm, tündéranym. (Füziérbe áll.)

— Annuska (szemét dörzsöli): Álom ez vagy valóság, amit itt láttam és hallottam?

— Mesetündér (föláll): Mindakettő. Földi álmodból elhoztalak a mi valóságos tündér-életünkbe. Amint látod, munka van itt is és szeretjük a munkát. Utána pedig örvendezünk, táncolunk, énekelünk. És van itt még valami, ami birodalmunkat csodaszéppé varázsolja: jószág, béke, szeretet. Ahol ez megvan, ott mindenütt Tündérország van.

— Tündérkirálynő: Táncoljunk hát. (Mindenki belép a füziérbe s táncolnak.)

(Vége.)

III.

Lám már szépen választhatja is a borbély a haját. Alaposan ellátta a maharadzsa baját.

HUMOR.

— Apuka, igaz, hogy a föld forog a nap körül?

— Igaz.

— És ha nem süti a nap?

APÁM TEMETÉSE.

Bus arcu November hullatta a könnyet,
Eltakarta arcát néma bánatában.
Sötét gyászfátyolán fénylettek a csöppek
És a fehér szálak fekete hajában!

Két templom harangja zugott szét a tájon;
Szívet-lelket rázón és tulszállt az életem...
...Levelek peregtek vigasztalón, fájón,
Bus sóhajok keltek November szívében.

Hófehér virágok hullatták a szirmot
Egy szomorú utra, egy örökös helyig,
A bus ut legvégén egy megnyitott sír volt,
Várta, kebelébe, míg őt elhelyezik.

Bus arcu November csak sirt a sír felett!
... Mi is sirtunk, pedig ez a sorsunk, tudjuk —
Az is aki vigad — az is aki szenved —
— Ide érünk mind-mind, ha élünk megfutjuk.

Szomorun léptem a sírkert szűk útjára...
... Bus arcu November vigasztalt: „Csak
nézz szét! ...

... Fehérbaju atyád utolsó útjára,
Hófehér, haldokló virágok kísérték!“

Bodnár Irma.

A NAP ÉS AZ ÁLLATOK.

(Willamow mese.)

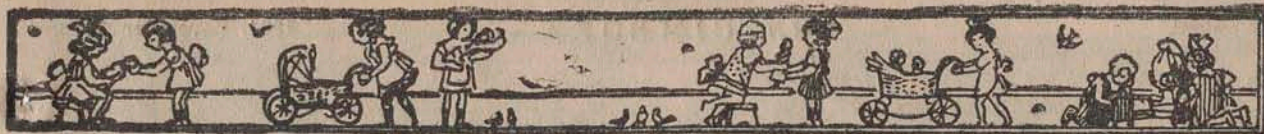
Ne süss oly hevesen, nap, alig tudok hová lenni a tikkadtságtól munkám közben — mondta a szamár.

— Hála, ezer hála verőfényedért! — szólt a kigyó — milyen jól esik azon gyakran órákhosszat sütkezéreni.

— Ugyan kiméld szememet gyűlöletes világosságoddal — huhogott a bagoly — alig talállok olyan rejteket, ahová kiállhatatlan sugarad utánam ne jöjjön. Bizony még meg kell vakulnom.

— Jóltevő nap, légy soká kegyelmes hozzám — mondta a mezei egér — a kalászatokat te érleled úgy, hogy soha nem fogyok ki az elégségből!

A nap hallgatja mindnyáját — tovább ragyog és hallgat.

GÓLYA, FECSKE UTRA KÉSZÜL... AHOGY KIS MUNKATÁRSAINK IRNAK

Gólya, fecske utra készül,
Bucsúzkodik a fészektől.
Kelepelnek, csicseregnek,
Szép nyár multán keseregnek,
Jaj de busan keseregnek!

Még egy-két nap s aztán vége,
Eltűnnek a messzeségbe,
S gonddal épített fészükbe
Az élelmes veréb ül be,
Az élelmes veréb ül be!

Üres már a ház is, kert is,
Csend szállta meg azt is, ezt is.
A gyermekek, az unokák
Mind itt hagyták nagyapókat.
Szegény öreg nagyapókat!

Tünődünk a nanyókával:
Mi lesz most a sok almával?
Az almával, a dióval?
A szép piros mogyoróval?
A szép piros mogyoróval!

Hej, ha itt volna Laczóka!
— Sóhajtozik nagyanyóka.
Hát Évike! — mondom rája —
Nagyapóka gyöngyvirága!
Szép nevetős gyöngyvirága!

Nem busulnánk az ősz miatt,
Nem volna a kertünk kihalt.
Almát, körtét együtt szednénk,
Egész nap csak együtt lennénk —
Óh, milyen boldogok lennénk!

Benedek Elek.

IV.

— H! a lükör nagyok nagyja, nézd meg magad benne,
Nem hiszem, hogy frizurádnál szebb is, jobb is lenne
Nagy szemekkel nézegeti most a vendég magát.
Nem látott még ő sem ilyen furcsa meharadzsát.

Megkezdjük a szünidei beszámolók közlését
abban a sorrendben, ahogy beérkeztek. Az első
Görög Livia IV. el. o. t. Satumare beszámolója:
„Nyári emlékeimből“ címen, az Ardudi vár.
gyünk Ardudra. Én nagy örömmel szedtem ma-
lassan megérkeztünk a várhoz. Mindnyájan vi-
az ardudi vártól.

Görög Livia IV. el. o. t. Satumare:

NYÁRI EMLÉKEIMBŐL.

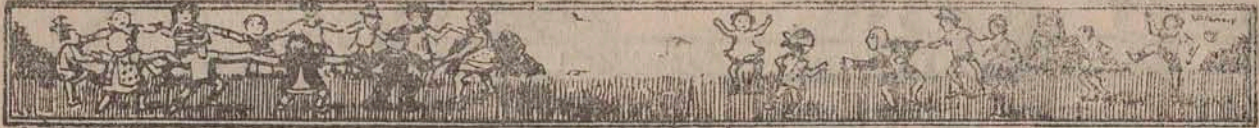
Az erdődi vár.

Egy szép vasárnap reggel édesanyám fel-
keltett, hogy öltözködjek gyorsan, mert me-
gyünk Ardudra. Én nagy örömmel szedtem
magamra ruháimat és ültem kocsira (mert
kocsin mentünk).

Mikor kiértünk a városból, addig kértem
anyukát, míg megengedte, hogy én hajtsak. Így
lassan megérkeztünk Erdődre. Mindnyájan vi-
dámak, jókedvűek voltunk. Ebéd után
körüljártuk a várat. Megnéztük azt a szobát,
ahol Petőfi Sándor nagynevű költőnk is lakott
s amelynek falára minden kiránduló beírja a
nevét. Apuka is beírta a mienket. Felmentünk
a toronyba is, ahonnan csak nagy nehezen tud-
tam lejönni. Olyan kedves volt a vártorony
körülminden, hogy este nehezen váltam meg
az erdődi vártól.

Kedves kis pajtásaim, azért irtam meg nek-
tek ezt a nyári emlékezést, hogy futtából tudjá-
tok meg ti is, hogy van ez az ardudi vár, ahol
Petőfi Sándor is lakott.

Kicsi Görög Livia rövid, de talpraesett
szünidei beszámolót az összes kis cimborák
előtt dicséri meg a szerkesztő néni, különösen a
befejezésben felvetett szándékért, amely arra
mutat, hogy szeretettel gondolsz a többi kis
cimborákra. Ami neked örömet okoz, vagy ami
ismereteidet bőviti, szeretnéd, ha minden kis
cimborára úgy örülne neki s minden kis cimborára
megtanulná és megjegyezné magának. Jószán-
dékod dicséretet érdemel. De egyúttal mintegy
példaadás a többi kis cimborákhoz, hogy ha
ilyen szép helyekre kirándulnak, egy-egy rom-

nak, várnak a történetét, nevezetességét rövid beszámoló keretében olyan ügyesen, talpraesetten írják meg ők is, mint a mi kiesi Livia cimboránk.

Kedves Marcella Néni!

Örömmel ujságolom Marcella néninek, hogy voltam Debrecenben. Első nap megnéztük a kis templomot, a esendőrlaktanyát és a szép matyó babákat. A kis templomban és nagy templomban is voltam. A Nagyerdőben máskor és most is voltam. Óh milyen szép volt a Nagyerdő! Láttuk a Hősök szobrát, a Fájdalom szobrát, a Krematóriumot és esolnakázó tavat. Nagyon szép az Egyetem is, márványkockával van kirakva és a Klinika is nagy szép épület. A Krematoriummal szemben van egy szép kis tó, amelyben egy vad liba van már két esztendője ott van és nem repül el. Nagyon szép volt még a nagy erdőben a Leveles csárda. Azt úgy tessék elképzelni, mint egy kis falusi házat, két kis ablakkal. Kívül a falon volt egy kis tálas. Olyan édes kiesi tányérvák voltak rajta. Kívül a padok, székek, asztalok nemzeti színre voltak festve és magyar ruhába öltözött lányok szolgáltak fel. A kapu tetején galambduc volt és sok szép galamb volt benne. A városban ezeket a szobrokat láttam: Kálvin, Luther, Czvingli, Csokonai, Kossuth és más sok szép szobrot. A villamoson is ültem. Mikor jöttünk haza, olyan vonaton jöttünk, amelyet nem mozdony hajtott. Nehogy azt gondolják a kis Cimborák, hogy sinautó volt, nem írom meg, csak találják ki, hogy milyen vonaton jöttünk. A multkor én voltam az, aki nem irtam a nevemet a levelem alá. Édesanyám volt Marcella néniél, de nem tetszett odahaza lenni és nem tudom, hogy az, aki benn volt, megmondta-e?

Kezeit esókolja

Csüry Éva IV. o. t.

*

Janesi gyerek az egész falubau híres volt hazugságairól. Mindenki hazug Janesinak nevezte. Hiába intette édes apja, édes anyja, nem hallgatott rájuk. Moglátod,

V.

De a végén tetszett neki az új frizurája.
— Jaj, de furcsa, multságos! mondjátok li rája.

mondta egyszer az édesanyja, ha még sokáig hazudol, még az igaz beszéded sem fogják himni.

Egyszer Janesi édesapja kora reggel, mikor Janesi még javában aludt, felköltötte és ezt mondta: Kelj fel Janesi, mert már késő van. Janesi felkel, átmegey a másik szobába, hogy megnézze, hány óra van. Hiszen még fél hat, mondta, de édesapja közbevágott: „Egy-kettő, ne magyarázz, nem hiszem, hazugnak még igaz beszédét sem hiszik.“ Janesi kénytelen volt fölkelni. A delet már rég elharangozták, de az ebéddel Janesi édesanyja nagyon késett. Janesi megkérdezte, hogy mikor esznek, hiszen a delet már rég elharangozták. Nem hiszem, mondta az édesanyja. Hazugnak még az igaz szavát sem hiszik. Ekkor Janesinak is eltörött a mécsese, elkezdett sirni és megfogadta, hogy többet nem hazudik. Fogadását meg is tartotta. Már egy hónap mulva az egész faluban senki sem ismerte azt a fiút, akit hazug Janesinak hívtak. addig.

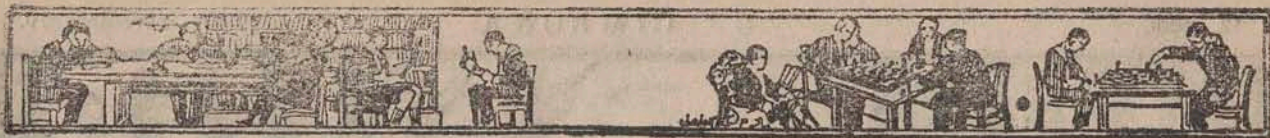
Odorheu.

Szöke István, II. g. o. t.

Tanitónéni: Sorold fel nekem Rózi a káposztafélét.

Rózi: Kolozsvári káposzta, lueskos káposzta és töltött káposzta.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Suba Dániel, Vulcan. Megkapta-e küldeményünkkel? Megnyugtatósképp írja majd meg. — **B. Rafael Anna, Teius.** Klánka és a fehér egér — ha csak valami közbe nem jön — a karácsony utáni számokban indul meg. Addig kérünk egy kis türelmet. Kis Palika jár-e már az iskolába? Szeretnénk közelebbit is tudni a kis cimboráról. — **Zilahi Jófekony Nőegylet.** A 160 lei megérkezett. A darab első részét elküldtük, a második részt is postára tettük. Sok sikert kívánunk az előadáshoz. — **Elekes Emőd és Huba, Cristur.** Képezem, milyen büszke Domi barátunk, hogy ő már gimnazista. No azért szabad idejében gondolhat az Uj Cimborára, amint hogy fog is gondolni bizonytalanságosra megírja a diákélet élményeit. Emőd és Huba, a bemutatkozó leveleteket várom. — **Balk Lacika III. el. ol. Jernufeni.** Örömmel fogadunk az új cimborák táborba. Majd ird meg mit szeretsz legjobban olvasni az újságból. Aztán próbálgasd fejtegetni a rejtvényeket. Aki szerel rejtvényt fejteni, annak könnyen megy a számtanulás. A 25, 26, 27-es számokat elküldtük. — **Gál Lilike, Brasov.** A küldeményt megkaptuk, kis cimborá, de am ezek után szeretnénk közelebbiről is megismerni. Hát ír majd egy szép bemutatkozó levelet. — **Petrovay Szabolcs, Cluj.** Nagy örömmel hallattam Szabesika, hogy mennyire szereted ezt a kis Uj Cimborát újságot. Tanulod is szorgalmasan a betűvetést, hogy mihamarabb megtanulj olvasni. Biztosra veszem, hogy karácsonyra már levelet írsz nekem.

Petrovay Gabriella, Cluj. A küldött cikkek megérkeztek. Jónni fognak rendjén. Hogy újságot mikor írok — nem tudom, de megeshet, hogy éppen személyesen mondom el. — **Kolozsváry József, Bâra.** Megjelenő új könyvéhez szívből gratulálok. Bár lenne ne csak könyv, hanem anyagi sikere is. A könyv címlapja érdekes. Küldjön mutatványszámot, hogy irhasunk a könyvről. — **Luka Sándor, Zalău.** Nagyon bátoritanok ezek a zalăui kis cimborák. Te ugyan gondoltál Sanyika az Uj Cimborára, de am a löbbiek. Még aranyért sem lehet látni a nevéket sem a levelezők közt, sem a rejtvényfejtők közt. — **Román Katóka, Salu-Mare.** Eszem a lelked kis cimborá — Ibn Ezra maga sem oltotta meg különkül a fogas kérdést, mint ahogy te megfejtetted. Helyes Katóka — csak előre ezen az uton továbbra is. — **Ilf, Kondor Gedeon, Salu-Mare.** Ugyes fiu voltál te is. A hűkös kockák megfejtését te hoztad be legelsőnek. Most már látom, hogy jó rejtvényfejtő lesz belőled. A szombat délutáni bélyegcserét megtarthatjuk ezután is, de csak úgy, ha legalább 3-4-en összejejtők bélyeggyűjtők. — **Rakovszky Mancsi.** Megkaptad-e a kis rajzfüzetet? No majd mutasd meg mit rajzoltál bele.

— **Bujor Livika.** Tetszett-e a küldemény? Ha egyszer erre jársz, jöjj be hozzánk és mondd meg élő szóval — **Horvay Pötyi.** Két kis veréb csiripelte, hogy te szeretnél rajzolgatni, ha volna egy kis Uj Cimborá rajzfüzeted. No, ha így csiripelte a két kis veréb, küldtünk is neked egy ilyen kis rajzfüzetet. De vajon jól mondta-e a két kis veréb?

DALOLJATOK

A FONÓBAN . . .

A fonóban fonnak, fonnak a lányok,
Kihallatszik messzire a nótájok.
Patyolatnak a fonalát most fonják,
Megtalálja minden kislány a párját.

Imádkozzál és dolgozzál! (Csüry Évike
IV. el. o. t. Nisipeni gyűjteményéből.)

FIUNAK KÖSZÖNTŐ APA, ANYA VAGY MAS NEVNAPRA.

Nincs madárdal, nincsen ének,
Üres rigó, fecske fészek.
A határ is sárgába jár,
Messze ment a piroscsőrű gólyamadár.

Erdő, mező jaj de kcpár,
Kihalt lett az erdő, határ.
Nem nyílik a piros színű,
Fehér színű, tarka színű sok, sok virág.

Csak a szívünk kis kertjében
Van madár dal, vidám ének,
S nyílik benne sok, sok virág,
Mit nem hervaszál sem ős, sem nyár.

Ami örök, merl szereteti
és a hála táplálgatja:
Édes apánk névnapjára
A mi szívünk forró szívünk szeretetét elfogadja?

Édes apánk, kedves apánk,
Azt kívánjuk nevenapján:
A jó Isten kegyelmében,
Békességben, egészségben,
Boldogságban soká tarlsa

Salumare, 1932. szeptember 30.

Marcella néni.

FEJTŐRŐ

Kedd Pali

Beküldték: Labud fivérek, Alba Iulia.

Iya-jön a ru meg a da g'ó

Helyesen összerakva egy vers első sorát adja.

Beküldte: Br. Bánffy Gabriella I. g. o. t.

T	M
I	O
M	H
A	P
A	L
Y	

Beküldte: Balogh Anti IV. el. o. t. Satu-Mare.

a	a	á	á
d	d	n	n
o	ó	ó	ó
r	r	r	r

Nő név

Afrika város

Ló név

Rádióhoz szükséges

Beküldte: Virágh Károly, Zalán.

Rajzoljatok le egy ugyanilyen kockát és úgy helyezétek el a sorokba a betűket, hogy a fenti szavak értelmét adják.

A 28-as szám megfejtése: 1. rokonszenves, 2. kórna, 3. London, Páris, 4. télikabát, 5. veranda, 6. Pontrejtvény: bimbó, ember, rózsa, Duna, Tibi, Ádám, 7. Cúcspont, 8. Keresztrejtvény.

Megfejtették: Makó Tivadar Resița; Huthira Margit, Satu-Mare; Román Katóka és Harkácsi Sára, Satu-Mare; Hajós Pista, Oradea; Székely Mici, Cluj; Szakáll Jenő, Arad; Kalik Magda, Brasov.

Nyertesek lettek: Makó Tivadar, Kalik Magda és Hajós Pista.

A 29-es szám megfejtése. Keresztrejtvény. Vízszintes: 3. Lá(j)l, 5. bor, 7. balalajka, 9. pá, 10. ri, 12. róna, 14. nem, 16. halkó, 17. harló, 19. ótali, 21. hajlékozó, 22. boa, 23. (P)ala. Függőleges: 1. pala, 2. rojt, 3.

la, 4. ia, 5. ba, 6. rk, 8. arató, 9. pót, 11. Ili, 13. arab, 14. nóta, 15. móka, 16. haza, 18. tior, 20 toll.

Megfejtést küldtek be: Weress Zsófia, Cluj; Kiss Sándor, Brasov; Szőke István, Odorheiu; Makó Tivadar, Resița; Geréd László, Aiud; Székely Mici, Cluj; Román Katóka, Satu-Mare; Harkácsi Sári, Satu-Mare; Nagy Dezső, Timisoara; Bálint István, Cernatu; Thodoran Vali, Brasov; Szabó Lali, Satu-Mare; Balogh Tercsi, Aiud.

Nyertesek lettek: Geréd László II. el. ot. Kiss Sándor, Brasov. Bálint István, Cernatu.

A 28-as szám megfejtése igen gyengén ment, ami bejött is hibásan volt megfejtve. A 29-es szám megfejtése sokkal jobban sikerült. A legtöbb megfejtés hibátlan volt, úgy látszik tetszett nektek a Rosinger Pali rejtvénye.

Adjunk gyermekeink kezébe minél több gyümölcsöt, mert a gyümölcs, különösen az alma egészséges, tápláló. Finom fajalma vásárolható PAPP JÁNOS főmérnöknel, Satu-Mare, Strada Petru Maior 3. szám.

Iekolatáskák, bőrdöngök és bőrdiszműárak nagy választékban

SZÉKELY ISTVÁN

szijgyártónál, Satu-Mare, Str. M. Viteazul 28.

Az Uj Cimborák irkát, tollat, gummit a **HANGYA SZÖVETKEZETBEN** — vásárolnak, mert szüleik is innen vásárolnak szappant, cukrot, lisztet s más élelmiszert, és fűszerfélét. Minden városban és a legtöbb faluban van ma már „Hangyának“ boltja.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 L. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 100 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ek. — Magyarországi előfizetőink kéretnek, hogy hátralékos díjaikat Ferenczy Pál gyógyszerész Hosszupályi, Bihar-megye címre juttassák el.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ.**

Uj Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE